

نصائح

دام ظلّه

سماحة السيد السيستاني

لِلشباب المؤمن

نصیحت های

مرجع عالیقدر آیت الله العظمی سید

علی حسینی سیستانی (دام ظلّه)

برای جوانان مومن

أسم الكتاب: نصائح سماحة السيد السيستاني (دام ظلّه) للشباب المؤمن

الناشر: العتبة العلوية المقدسة

المراجعة: شعبة التبليغ في قسم الشؤون الدينية

الطبعة: الأولى

سنة الطبع: ١٤٣٧ هـ - ٢٠١٦ م

قياس: ١٥ × ١٠

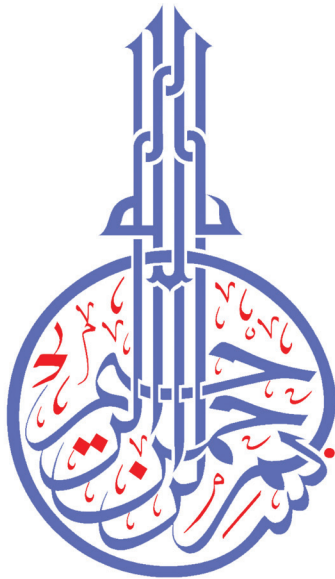
عدد الصفحات: ٣٢

عدد النسخ: ١٠٠٠٠

الموقع الإلكتروني: www.imamali.net

البريد الإلكتروني: tableegh@imamali.net

موبايل: ٠٧٧٠٠٥٥٤١٨٦

بسم الله الرحمن الرحيم

تحية طيبة للمرجع الديني الأعلى سماحة آية الله
العظمى السيد علي الحسيني السيستاني (دام ظلّه
الوارف)....

نحن جمعٌ من الشباب الجامعي ومن الذين
ينشطون في المجال الاجتماعي، نرجو التفضل علينا
ببعض النصائح التي تنفعنا في هذه الأيام والتي
توضح دور الشباب وماذا يتطلّب منهم لكي
يارسوا دورهم، وغيرها من النصائح التي تنفعهم
برأيكم الكريم.

جمعٌ من الشباب الجامعي والناشطين الاجتماعيين

بسم الله الرحمن الرحيم

سلام و درود به مرجع عالیقدر آیت الله العظمی سید

علی حسینی سیستانی (دام ظلّه)

ما گروهی از دانشجویان و فعالان اجتماعی، از

حضرت عالی استدعا داریم توصیه ها و نصایحی را

که در این روزها به کار ما می آید و بیانگر نقش

جوانان و وظیفه آنها برای نقش آفرینی در جامعه

است و هر نصیحت دیگری را که به نظر حضرت عالی

برای ما فایده دارد، بیان فرمایید.

گروهی از دانشجویان و فعالان اجتماعی

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على
محمد وآله الطاهرين.

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته...

أمّا بعد فإنّني أوصي الشباب الأعزاء - الذين
يعنيني من أمرهم ما يعنيني من أمر نفسي وأهلي -
بثمان وصايا هي تمام السعادة في هذه الحياة وما
بعدها، وهي خلاصة رسائل الله سبحانه إلى خلقه
وعظة الحكماء والصالحين من عباده، وما أفضت إليه
تجاربي وانتهى إليه علمي:

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على محمد
وآله الطاهرين

السلام عليكم و رحمة الله و بركاته...

شما جوانان عزیز را - که مسائلتان همچون مسائل
شخص من و خانواده ام برایم اهمیت دارد - به هشت
نصیحت سفارش می کنم؛ اندرزهایی که سعادت
کامل این زندگی و حیات واپسین آدمی در آن
نهفته، و فشرده پیام های خداوند سبحان به بندگان
و پندهای حکیمان و بندگان صالح خدا ورهاورد
تجربیات و دانش این جانب است:

لزوم الاعتقاد الحق بالله سبحانه والدار الآخرة

الأولى: لزوم الاعتقاد الحق بالله سبحانه والدار الآخرة، فلا يفرّطنّ أحدكم بهذا الاعتقاد بحالٍ بعد أن دلّت عليه الأدلّة الواضحة وقضى به المنهج القويم، فكل كائن في هذا العالم - إذا سبر الإنسان أغواره - صنع بديع يدلّ على صانع قدير وخالق عظيم، وقد توالى رسائله سبحانه من خلال أنبيائه للتذكير بذلك، وقد أبان فيها عزّ وجل أنّ حقيقة هذه الحياة - كما رسمها هو - مضمار يبلى فيه عباده أيّهم أحسن عملاً، فمن حجب عنه وجود الله سبحانه والدار الآخرة فقد غاب عنه من الحياة معناها وآفاقها وعاقبتها وأظلمت عليه المسيرة فيها، فليحافظ كلّ واحدٍ منكم على اعتقاده بذلك، وليجعله أعزّ الأشياء لديه كما هو أهمّها، بل يسعى إلى أن يزداد به يقيناً واعتباراً حتّى يكون حاضراً

لزوم اعتقاد راستین به خداوند سبحان و جهان آخرت:

۱- لزوم اعتقاد راستین به خداوند سبحان و جهان آخرت: با دلایل روشنی که برای این امر اقامه شده است و قضاوت‌هایی که آیین استوار در این باره نموده، مبادا کسی از شما در این باور کوتاهی کند. انسان با درنگ اندیشمندانه، درمی‌یابد که هر موجودی در این جهان، آفریده‌ای بدیع و تازه است و نشان از صانع‌ی توانا و خالقی بزرگ دارد. خداوند متعال برای یادآوری این نکته، از طریق انبیای خود، همواره پیام‌هایی را ابلاغ کرده و در آن‌ها روشن و مشخص نموده است که زندگی، در حقیقت عرصه‌ای است برای آزمون بندگان خویش، تا نشان دهد که کدام‌یک نیکوکارتر هستند؛ بنابراین، هر که وجود خداوند متعال و روز آخرت را نادیده بگیرد و به آن‌ها ایمان نیاورد، از معنا و افق و فرجام زندگی غافل مانده و رمز و راز تکاپوی در آن را درنیافته است؛ از این رو، یکایک شما وظیفه دارید از این باور خود پاسداری کنید و آن را که به‌راستی هم پراهمیت‌ترین واقعیت است، گرامی‌ترین امور خویش

نصائح ساحة السيد (دام ظلّه) للشباب المؤمن
عنده، ينظر إليه بالبصيرة النافذة والرؤية الثاقبة،
وعند الصباح يحمد القوم السرى.

علاج الضعف الديني في النفس

وإذا وجد المرء من نفسه في برهة من عنفوان
شبابه ضعفاً في دينٍ مثل ثاقلٍ عن فريضةٍ أو رغبةٍ
في ملذّةٍ فلا يقطعن ارتباطه بالله سبحانه وتعالى تماماً،
فيصعب على نفسه سبيل الرجعة، وليعلم أنّ الإنسان
إذا تنكّر لأمر الله سبحانه في حالة الشعور بالقوّة
والعافية اغتراراً بها فإنّه يؤوب إليه تعالى في مواطن
العجز والضعف اضطراراً، فليتأمل حين عنفوانه -
الذي لا يتجاوز مدّة محدودة - في ما هو مقبل عليه
من مراحل الضعف والوهن والمرض والشيخوخة.

وإياه أن ينزلق إلى التشكيك في المبادئ الثابتة
لتوجيه مشروعية ممارساته وسلوكه اقتفاءً لشبهات

.....نصیحت های آیت الله سیستانی (دام ظلّه) برای جوانان مومن

بر شمارید، بلکه باید بکوشید تا یقین و ارزش این باور در شما چندان فرونی یابد که گویا همیشه پیش روی او ایستاده‌اید و او با نگاه نافذ و تیزبین خود شما را نظاره می‌کند؛ که گفته‌اند: «چون صبح شود، شبروان را بستایند».

درمان نقاط ضعف دینی آدمی در نفس است

چنانچه آدمی در دوره‌ای از سال‌های جوانی، وضعی در دین خود احساس کند؛ و به عنوان مثال، انجام واجبات را دشوار بشمارد یا به لذت‌های دنیوی گرایش داشته باشد، اما هرگز نباید ارتباط خود با خداوند متعال را کاملاً قطع کند و بدین ترتیب راه بازگشت را برای خود ناهموار سازد. انسان باید این نکته را بداند که اگر در هنگام احساس توانایی و عافیت، به قدرت و سلامت خود مغرور شود و فرمان خداوند سبحان را ناچیز شمارد، سرانجام، در هنگام ناتوانی و ضعف، چاره‌ای جز بازگشت به سوی پروردگار ندارد؛ بنابراین، از همان عنفوان جوانی که مدت زمان محدودی بیش نیست، باید

نصائح ساحة السيد (دام ظلّه) للشباب المؤمن .....

لم يصبر على متابعة البحث فيها، أو استرسالاً في
الاعتماد على أفكارٍ غير ناضجة أو اغتراراً بملذّات
هذه الحياة وزبرجها، أو امتعاضاً من استغلال بعضٍ
لاسم الدين للمقاصد الشخصية، فإنّ الحق لا يقاس
بالرجال بل يقاس الرجال بالحق.

..... نصیحت های آیت الله سیستانی (دام ظلّه) برای جوانان مومن

در فکر دوره ضعف و سستی و بیماری و سالمندی خود
در آینده زندگی اش باشد.

مبادا انسان در نتیجه پیروی از شبهاتی که برای
یافتن راه حلی برای آنها صبر پیشه نکرده، یا با تکیه
بر افکار ناپخته، یا تحت تأثیر لذت‌ها و پیرایه‌های
زندگانی، یا رنجیده‌خاطر از سوءاستفاده‌های شخصی
بعضی افراد از نام دین، رفتار و کردار نادرست خود
را مشروع جلوه دهد، و از این رهگذر، در اصول ثابت
دین به تردید بیفتد؛ زیرا حقیقت چیزی نیست که با
رفتار مردم سنجیده می‌شود، بلکه شخصیت‌ها را باید با
حقیقت به آزمون کشید.

الاتّصاف بحسن الخلق

الثانية: الاتّصاف بحسن الخلق، فإنّه جامع للفضائل الكثيرة من الحكمة والتروّي والرفق والتواضع والتدبير والحلم والصبر وغيرها، وهو بذلك من أهمّ أسباب السعادة في الدنيا والآخرة، وأقرب الناس إلى الله سبحانه وأثقلهم ميزاناً في يومٍ تحفّ فيه الموازين هو أحسنهم أخلاقاً، فليُحسّن أحدكم أخلاقه مع أبويه وأهله وأولاده وأصدقائه وعامة الناس، فإن وجد من نفسه قصوراً فلا يهملنّ نفسه بل يحاسبها ويسوقها بالحكمة إلى غايته، فإن وجد تمنعاً منها فلا ييأس بل يتكلّف الخلق الحسن، فإنّه ما تكلف امرؤ طباع قوم إلا كان منهم، وهو في مسعاه هذا أكثر ثواباً عند الله سبحانه ممّن يجد ذلك بطبعه.

آراستگی به اخلاق نیک

۲- آراستگی به اخلاق نیک: خوش خویی دربرگیرنده فضیلت های بسیاری مانند حکمت، تفکر، مدارا، فروتنی، دوراندیشی، بردباری، شکیبایی و جز اینها است؛ و به همین دلیل، از مهم ترین عوامل سعادت در دنیا و آخرت به شمار می رود، و روزی که ترازوی اعمال آدمیان برپا شود، نزدیک ترین مردم به خداوند و دارنده سنگین ترین کفّه، کسی است که خوش اخلاق تر باشد؛ بنابراین، هر یک از شما باید اخلاق خود را در رفتار با والدین و خانواده و فرزندان و دوستان و عموم مردم سامان دهد، و چنانچه در خود قصوری مشاهده کرد، نفس خویش را رها نکند، بلکه آن را به محاسبه کشد و حکیمانه به هدفش سوق دهد و اگر نفس سر باز زد، ناامید نشود، بلکه حتی با دشواری، خود را به خوش خلقی بیاراید، زیرا «هر که سرشت ملّتی را به خود تحمیل کند، سرانجام یکی از آنها خواهد شد»، و نزد خداوند سبحان، تلاش چنین فردی، نسبت به کسی که این صفت در نهاد او باشد، پاداش بیشتری دارد.

السعي في إتقان مهنة و كسب تخصص

الثالثة: السعي في إتقان مهنة و كسب تخصص،
وإجهد النفس فيه، والكدح لأجله، فإن فيه بركات
كثيرة يشغل به قسماً من وقته، وينفق به على نفسه
وعائلته، وينفع به مجتمعه، ويستعين به على فعل
الخيرات، ويكتسب به التجارب التي تصقل عقله
وتزيد خبرته، ويطيب به ماله، فإن المال كلما كان
التعب في تحصيله أكثر كان أكثر طيباً وبركة، كما أن
الله سبحانه وتعالى يحبّ الإنسان الكادح الذي يجهد
نفسه بالكسب والعمل، ويبغض العاطل والمهمل
ممن يكون كلاً على غيره، أو يقضي أوقاته باللهو
واللعب، فلا ينقضين شباب أحدكم من دون إتقان
مهنة أو تخصصٍ فإن الله سبحانه جعل في الشباب
طاقاتٍ نفسيّةٍ وجسديّةٍ ليكون المرء من خلالها رأس
مالٍ لحياته، فلا يضيعن بالتلهي والإهمال.

تلاش به استاد حرفه ای و کسب تخصص

۳- تلاش برای فراگیری درست یک حرفه، به دست آوردن تخصص، به تکاپو انداختن نفس، و تحمل رنج و سختی برای رسیدن به آن:

این امر برکات فراوانی دارد: بخشی از وقت انسان را پر می‌کند، از این رهگذر می‌تواند هزینه خود و خانواده‌اش را تأمین نماید، به جامعه خود سود برساند، برای کارهای خیر کمک بگیرد، تجربه‌هایی اندیشه‌پرور و مهارت‌افزا به دست آورد، و سرمایه‌اش پاک شود؛ زیرا به دست آوردن سرمایه هر چه با خستگی بیشتری باشد پاکی و برکت آن افزون‌تر است. وانگهی، خداوند متعال انسان زحمتکشی را که با کسب و کار، خود را به تکاپو می‌اندازد دوست می‌دارد و از انسان بی‌کار و بی‌بهره‌ای که بار دوش دیگران باشد یا وقت خود را در لهو و لعب بگذراند، بیزار است. پس مراقب باشید که دوران جوانی‌تان بدون فراگیری حرفه یا تخصصی سپری نشود؛ زیرا خداوند سبحان در جوانان نیروهایی درونی و بدنی قرار داده است تا انسان با بهره‌گیری از آن بتواند سرمایه زندگی خود را فراهم کند؛ پس زنهار که با وقت‌گذرانی و بی‌اعتنایی آن را هدر ندهید.

هر یک از شما باید چندان به حرفه و تخصص خود

نصائح سماحة السيد (دام ظلّه) للشباب المؤمن.....
وليهتم كلّ واحدٍ بمهنته وتخصّصه حتى يتقنها،
فلا يقولنّ بغير علم ولا يعملنّ على غير خبرة، بل
يعتذر فيما لا يستطيعه أو يعلمه أو فليرجع إلى غيره
ممن هو أخبر منه، فإنّه أذكى له وأجلب للوثوق
به، وليعمل عمله ووظيفته بنفسٍ واهتمام، وتذوّق
واقبال، فلا يكون همّه مجرد جمع المال ولو من غير
حلّه، فإنّه لا بركة في المال الحرام، ومن جمع مالاً من
غير حلّه لم يأمن من أن يفتح الله عليه من البلاء ما
يضطرّ إلى إنفاقه فيه مع مزيد عناءٍ وابتلاء، فلا غنى
به للمرء في الدنيا، وهو وبال عليه في الآخرة.

مراعاة أخلاقيات المهنة

وليجعل نفسه ميزاناً بينه وبين غيره فيكون عمله
لغيره على نحو ما يعمله لنفسه، ويجب أن يعمل له
الآخرون، وليحسن كما يجب أن يُحسن الله سبحانه
إليه، وليراع أخلاقيات المهنة ولياقتها، فلا يتشبث

..... نصیحت های آیت الله سیستانی (دام ظلّه) برای جوانان مومن

اهتمام ورزد که در آن به مهارت برسد، و در نتیجه، سخنی را نا آگاهانه بر زبان نیاورد و کاری را ناشیانه انجام ندهد، بلکه از پرداختن به مواردی که توانایی یا دانش آن را ندارد عذر بخواهد، یا به شخصی که مهارت بیشتری دارد مراجعه کند، که این کار برای او شایسته تر و برای جلب اعتماد دیگران بهتر است. آدمی باید کار و وظیفه خود را با علاقه و همت و خلاقیت و رغبت انجام دهد، و نباید تمام اهتمام او کسب مال حتی از راه نامشروع باشد؛ زیرا مال حرام برکت ندارد و هر که سرمایه‌ای را از راه نامشروع جمع‌آوری کند، از این مطلب ایمن نباشد که چه بسا خداوند او را به بلایی گرفتار سازد که ناچار شود پول خود را با رنج و زحمت بیشتری در راه آن هزینه کند؛ چنین مالی در این دنیا مایه بی‌نیازی نیست و در آخرت هم وبال او خواهد شد.

رعایت اخلاق حرفه‌ای

هر یک از شما وجدانش را میان خود و دیگران میزان قرار دهد؛ بنابراین وقتی به کاری برای دیگران می‌پردازد، همان‌گونه باشد که برای خود کار می‌کند و دوست دارد دیگران برایش کار کنند؛ و دیگران را به گونه‌ای مورد احسان خویش قرار دهد که دوست دارد خداوند سبحان

نصائح سماحة السيد (دام ظلّه) للشباب المؤمن.....
بالطرق الوضيعة التي يستحي من أن يعلنها، وليعلم أن العامل والمتخصّص مؤتمن على عمله من قبل من يعمل له ويرجع إليه، فليكن ناصحاً له، وليحذر خيانتة من حيث لا يعلم، فإن الله تعالى رقيب عليه وناظر إلى عمله، ومستوفٍ منه إن عاجلاً أو آجلاً، وأن الخيانة والغدر لهما أقبح الأعمال عند الله سبحانه وأخطرها من حيث العواقب والآثار.

نصيحة إلى الأطباء

وليهتمّ الأطباء بين أهل المهن بمزيد اهتمام بهذه النصائح لأنهم يتعاملون مع نفوس الناس وأبدانهم، فليحذر كل الحذر من تخطي ما تقدّم فإنه يؤول إلى سوء العاقبة وإن غداً لناظره قريب.

وقد قال سبحانه عزّ من قائل: ﴿وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ﴾ (١)

الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ (٢) وَإِذَا

..... نصیحت های آیت الله سیستانی (دام ظلّه) برای جوانان مومن

در حق او نیکی کند، و همواره اخلاق کار و شایستگی های این حوزه را در نظر داشته باشد و به روش های زشتی که از آشکار شدن آن ها شرم دارد نپردازد، و بداند که هر کارگر، خواه عادی یا متخصص، امانتدار کارفرما و مراجعه کننده است، پس باید خیرخواه او باشد و ناآگاهانه مرتکب خیانت به او نشود؛ زیرا خداوند متعال مراقب او است و بر کارهایش نظارت دارد و دیر یا زود حق دیگران را از او می ستاند؛ به درستی که خیانت و پیمان شکنی زشت ترین کارها نزد خداوند سبحان است و فرجام و نتیجه خطرناک تری دارد.

مشاوره به پزشکان

در میان همه صاحبان مشاغل، پزشکان که با جان و بدن مردم سر و کار دارند، باید توجه بیشتری به این نصایح داشته باشند؛ بنابراین، باید به شدت از سرپیچی از موارد یادشده که به سوءعاقبت می انجامد، پرهیز کنند، و «فردا برای کسی که آن را ببیند نزدیک است».

خداوند سبحان می فرماید:

﴿وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ * الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ * وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ * أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ

نصائح ساحة السيد (دام ظلّه) للشباب المؤمن .....

كَأَلْوَهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ (٣) أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ

أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾، وعن النبي ﷺ: (إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَحِبُّ

إِذَا عَمَلَ أَحَدُكُمْ عَمَلًا أَنْ يَتَقَنَهُ).

نصيحة إلى طلاب العلم الجامعي والأساتذة

وليهتم طلاب العلم الجامعي والأساتذة فيه بالإحاطة بما يتعلّق بمجال تخصّصهم مما انبثق في سائر المراكز العلمية وخاصة علم الطب حتّى يكون علمهم ومعالجتهم لما يباشرونه في المستوى المعاصر في مجاله، بل عليهم أن يهتمّوا بتطوير العلوم من خلال المقالات العلمية النافعة والاكتشافات الرائدة، ولينافسوا المراكز العلمية الأخرى بالإمكانات المتاحة، وليأنفوا من أن يكونوا مجرد تلامذة لغيرهم في تعلّمها ومستهلكين للآلات والأدوات التي يصنعونها، بل يساهموا مساهمة فعّالة في صناعة العلم وتوليده وإنتاجه، كما كان آباؤهم روّاداً فيها

نصائح ساحة السيد السيستاني دام ظلّه للشباب المؤمن

..... نصیحت های آیت الله سیستانی (دام ظلّه) برای جوانان مومن

مَبْعُوثُونَ»؛ «وای بر کم فروشان * آنان که چون از مردم پیمانه می گیرند آن را پُر می کنند * و چون برای مردم پیمانه یا وزن می کنند از آن می کاهند * آیا آنها گمان نمی کنند که روزی برانگیخته می شوند؟»

از پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) چنین روایت شده است: «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ إِذَا عَمِلَ أَحَدُكُمْ عَمَلًا أَنْ يُتَّقَنَهُ»؛ «خداوند متعال دوست دارد هر کس کاری را انجام می دهد، آن را به بهترین صورت انجام دهد».

مشاوره به دانشجویان و اساتید دانشگا

لازم است دانشجویان و اساتید دانشگاه ها، در زمینه های تخصصی خود، به ویژه در حوزه پزشکی، از دستاوردهای دیگر مراکز علمی آگاهی داشته باشد، تا دانش و عملکرد آنان در زمینه های کاری شان با دانش روز برابری کند، بلکه وظیفه دارند با ارائه مقالات مفید علمی و پیشگامی در یافته های نو، موجبات تکامل علم را فراهم آورند و با امکانات موجود، به رقابت با دیگر مراکز علمی پردازند و در فراگیری دانش، به شاگردی دیگران و مصرف ابزار و تجهیزات آنان بسنده نکنند، بلکه همانند نیاکان

نصائح سماحة السيد (دام ظلّه) للشباب المؤمن.....
وقادّة لها في أزمنة سابقة، وليست أمة أولى من
أمة بذلك، وعليكم برعاية القابليّات المتميّزة بين
الناشئين والشباب ممّن يمتاز بالنبوغ ويبدو عليه
التفوّق والذكاء حتّى إذا كان من الطبقات الضعيفة
وأعينوهم مثل إعانتكم لأبنائكم حتّى يبلغوا المبالغ
العالية في العلم النافع، فيكتب لكم مثل نتاج عملهم
ويتنفع به مجتمعكم وخلفكم.

..... نصیحت های آیت الله سیستانی (دام ظلّه) برای جوانان مومن

خویش که در گذشته‌های دور پیشگامان و پرچمداران این عرصه بودند، در پیدایش و تولید علم و بهره‌برداری از آن مشارکت فعال داشته باشند؛ که در این زمینه هیچ ملتی شایسته‌تر از دیگر ملت‌ها نیست.

بر شما لازم است تا از استعداد های درخشان موجود در نوجوانان و جوانانی که در نبوغ سرآمد دیگرانند و هوش و برتری آشکاری دارند، حتی اگر از اقشار فرودست باشند، پشتیبانی کنید، و همان طور که به فرزندان خود یاری می‌دهید، دست ایشان را تا رسیدن به مراتب بالای علم و دانش سودمند بگیرید، تا همانند کار آنان، برای شما نیز پاداش نوشته شود و جامعه و آیندگان از علم آن‌ها بهره ببرند.

التزام مكارم الأفعال والأخلاق وتجنّب مذامها

الرابعة: التزام مكارم الأفعال والأخلاق وتجنّب مذامها، فما من سعادةٍ وخيرٍ إلاّ ومبناها فضيلة، وما من شقاءٍ وشرٍّ - عدا ما يختبر الله به عباده - إلاّ ومنشؤه رذيلة، وقد صدق الله سبحانه إذ قال ﴿وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ﴾.

فمن الخصال الفاضلة: المحاسبة للنفس، والعفاف في المظهر والنظر والسلوك، والصدق في القول، والصلة للأرحام، والأداء للأمانة والوفاء بالعهود والالتزامات، والحزم في الحق، والترفع عن التصرّفات الوضيعة والسلوكيات السخيفة.

ومن مذامّ الخصال: العصبية الممقوتة،

پایبندی به رفتار و اخلاق پسندیده

و پرهیز از ناپسندی‌ها

۴- پایبندی به رفتار و اخلاق پسندیده و پرهیز از ناپسندی‌ها: هیچ خیر و سعادتى جز بر پایه فضیلت استوار نیست، و هیچ بدى و شقاوتى مگر از فرومایگی سرچشمه نمى‌گیرد - جز در موارد خاصى که خداوند بندگان خود را با آن مى‌آزماید. راست گفت خداوند سبحان که فرمود: ﴿وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ﴾؛ «و هر مصیبتى که به شما رسد به سبب دستاورد خود شما است و خدا از بسیاری مى‌گذرد».

بعضى از صفات پسندیده عبارتند از: محاسبه نفس، پاکدامنى در ظاهر و نگاه و رفتار، راستگویی، صلّه رحم، امانت‌داری، وفاداری به پیمان‌ها و تعهدات، استواری بر حق، و پرهیز از رفتارهای پست و کردارهای ناروا.

و بعضى از صفات ناپسند عبارتند از: تعصب‌های ناپسند، واکنش‌های شتابان، سرگرمی‌های پست، خودنمایی در برابر مردم، اسراف به هنگام برخورداری، تعدی به هنگام

نصائح سماحة السيد (دام ظلّه) للشباب المؤمن.....
والانفعالات السريعة، والملاهي الهابطة، ومراعاة
الناس، والإسراف عند الغنى، والاعتداء عند الفقر،
والتبرّم عند البلاء، والإساءة إلى الآخرين ولا سيّما
الضعفاء، وهدر الأموال، وكفران النعم، والعزّة
بالإثم، والإعانة على الظلم والعدوان، وحب المرء أن
يُحمد على ما لم يفعله.

الفتيات والعفاف

وأؤكد على الفتيات في أمر العفاف، فإنّ المرأة
لظرافتها أكثر تأذياً وتضرراً بالسلبات الناتجة عن
عدم الحذر تجاه ذلك، فلا ينخدعن بالعواطف
الزائفة ولا يلجن في التعلقات العابرة مما تنقضي
ملدّتها، وتبقى مضاعفاتها ومنغصاتها. فلا ينبغي
للفتيات التفكير إلاّ في حياة مستقرّة تملك مقوّمات
الصلاح والسعادة، وما أوقر المرأة المحافظة على
ثقلها ومثانتها المحتشمة في مظهرها وتصرفاتها،
المشغولة بأمور حياتها وعملها ودراستها.

..... نصیحت های آیت الله سیستانی (دام ظلّه) برای جوانان مومن

فقر، نارضایتی در گرفتاری ها، بدرفتاری با دیگران به ویژه با ضعیفان، هدر دادن سرمایه، کفران نعمت، پافشاری بر گناه، کمک به ظلم و ستم، و تمایل به ستوده شدن بر کارهای نکرده.

دختران و عفاف

دختران را به پاکدامنی و عفاف سفارش اکید می‌کنم؛ زیرا زن به خاطر ظرافتی که دارد، در برابر پیامدهای ناشی از بی‌توجهی به عفاف آسیب پذیرتر است، پس دختران باید مراقب باشند که فریب احساسات پوچ را نخورند و درگیر وابستگی‌های گذرای نباشند که لذتشان فناپذیر، ولی پیامدهای ناگوارشان جاودان است، و دختران را نشاید که به چیزی جز زندگی پایدار که سعادت و خوشبختی آنها را ضمانت می‌کند، بیندیشند؛ چه برازنده است زنی که با حفظ سنگینی و متانت ظاهر و رفتار خویش، به امر زندگی و کار و تحصیل خود می‌پردازد.

الاهتمام بتكوين الأسرة بالزواج والإجاب

الخامسة: الاهتمام بتكوين الأسرة بالزواج والإيجاب من دون تأخير، فإنّ ذلك أنسّ للإنسان ومتعة، وباعثٌ على الجدّ في العمل، وموجبٌ للوقار والشعور بالمسؤولية، واستثمارٌ للطاقات ليوم الحاجة ووقايةٌ للمرء عن كثيرٍ من المعاني المحظورة والوضيعة حتى ورد أنّ من تزوّج فقد أحرز نصف دينه، وهو قبل ذلك كلّ سنة لازمة من أوكد سنن الحياة وفطرة فطرت النفس عليها، لم يفطم امرؤ نفسه عنها إلاّ وقع في المحاذير وابتلى بالخموم والتكاسل، ولا يخافنّ أحدٌ فيه فقراً فإنّ الله سبحانه جعل في الزواج من أسباب الرزق ما لا يحتسبه المرء في بادئ نظره، وليهتم أحدكم بخلق من يتزوجها ودينها ومنبتها، ولا يبالغنّ في الاهتمام بالجمال والمظهر والوظيفة فإنّه اغترار سرعان ما ينكشف عنه الغطاء عند ما تفصح

اهمیت دادن به تشکیل خانواده، با ازدواج و تولید نسل، بدون تأخیر

۵- اهمیت دادن به تشکیل خانواده، با ازدواج و تولید نسل، بدون تأخیر: تشکیل خانواده مایه انس و لذت انسان، و موجب جدّیت در کار است و وقار و احساس مسئولیت را در پی دارد و سبب می شود تا انسان همه نیروی خود را برای روز نیازمندی به کار گیرد و او را از بسیاری از امور نامشروع و پست حفظ می کند، تا جایی که در روایت آمده است: «هر که ازدواج کند نیمی از دین خود را پاس داشته است» و مهم تر از همه این موارد، تشکیل خانواده، سنتی ضروری است که بیش از دیگر سنت ها بر آن تأکید شده و فطرتی است که انسان با آن سرشته شده است و هر که از این سنت روگردان شود به دشواری می افند و به تنبلی و کسالت مبتلا می شود. هیچ کس نباید برای ازدواج از فقر بترسد؛ زیرا خداوند سبحان بخشی از انگیزه های روزی را در ازدواج قرار داده که انسان در نگاه اول، آن را به حساب نمی آورد. هر یک از شما باید به اخلاق و دین و اصالت کسی که با

.....نصائح سماحة السيد (دام ظلّه) للشباب المؤمن

له الحياة عن جدّها واختباراتها، وقد ورد في الحديث التحذير من الزواج بالمرأة لمحض جمالها، وليعلم أنّ من تزوّج امرأة لدينها وخلقتها بورك له فيها.

الفتيات بين الوظيفة والأسرة

ولتحذر الفتيات وأولياؤهن من ترجيح الوظائف على تكوين الأسرة والاهتمام بها، فإنّ الزواج سنّة أكيدة في الحياة، والوظيفة أشبه بالنوافل والتمّمات، وليس من الحكمة ترك تلك لهذه، ومن غفل عن هذا المعنى في ريعان شبابه ندم عليها عن قريب حين لا تنفعه الندامة، وفي تجارب الحياة شواهد على ذلك.

..... نصیحت های آیت الله سیستانی (دام ظلّه) برای جوانان مومن

او ازدواج می کند دقت داشته باشد و در توجه به زیبایی و ظاهر و شغل وی زیاده روی نکند؛ زیرا این موارد مایه فریفتگی است و هنگامی که زندگی چهره سختی و آزمایش خود را نشان می دهد، این پرده ها به سرعت کنار می رود. در حدیث، از ازدواج با زن فقط به خاطر زیبایی او پرهیز داده شده است. در کنار آن، باید دانست که هر کس به خاطر دین و اخلاق زنی، با وی ازدواج کند، در این وصلت برای او برکت قرار داده اند.

بانوان، کار و خانواده

دختران و اولیای آنها بر حذر باشند که اشتغال را بر تشکیل خانواده و اهتمام به آن ترجیح ندهند؛ زیرا ازدواج سنت مؤکد زندگی است، ولی اشتغال چیزی از قبیل مستحبات و مکمل ها است که ترک آن سنت مؤکد برای این امور، از حکمت به دور است، و کسی که در آغاز جوانی از این نکته غفلت کند، به سرعت پشیمان می شود، و البته این پشیمانی برای او سودی نخواهد داشت. در تجربه های زندگی گواه این نکته فراوان است.

وظيفة أولياء الأمور تجاه البنات

ولا يحلّ لأوليائهنّ عضلهنّ عن الزواج أو وضع العراقيل أمامه بالأعراف التي لم يلزم الله بها مثل المغالاة في المهور والانتظار لبني الأعمام أو السادات، فإنّ في ذلك مفسد عظيمة لا يطلعون عليها، وليعلم أنّ الله سبحانه لم يجعل الولاية للآباء على البنات إلاّ للنصح لهنّ والحرص على صلاحهنّ و من حبس امرأة لغير صلاحها فقد باء بإثمٍ دائمٍ ما دامت تعاني من آثار صنيعه وفتح على نفسه بذلك باباً من أبواب النيران.

وظیفه والدین در قبال دختران

بر اولیای دختران جایز نیست که از ازدواج آن‌ها جلوگیری کنند، یا با پایبندی به آداب و رسومی، نظیر گذاشتن مهریه‌های سنگین یا دست نگه داشتن به امید ازدواج با یکی از پسرعموها یا سادات، که خداوند کسی را ملزم به این امور نکرده، مانع ازدواج آنان شوند؛ زیرا در این کار مفسده‌های بزرگی است که از آن ناآگاهند، و باید بدانند که خداوند سبحان پدران را بر دختران ولایت نداده، مگر برای مصلحت‌اندیشی و پافشاری در خوشبختی آن‌ها، و هر کس بدون رعایت مصلحت، از ازدواج زنی جلوگیری کند، مرتکب گناه شده است، و آثار آن تا وقتی که آن زن از پیامدهای کار او رنج می‌برد دامنگیرش خواهد بود و با این کار دری از درهای دوزخ را بر خود گشوده است.

السعي في أعمال البرّ ونفع الناس

السادسة: السعي في أعمال البرّ ونفع الناس ومراعاة الصالح العامّ، ولا سيّما ما يتعلّق بشؤون الأيتام والأرامل والمحرومين، فإنّ فيها تنمية للإيمان، وتهذيباً للنفس وزكاة لما أوتيه المرء من نعم وخيرات، وفيها سنّ للفضيلة وتعاون على البرّ والتقوى وأداء صامت للأمر بالمعروف والنهي عن المنكر، ومساعدة لأولياء الأمور على حفظ النظام العام ورعاية المصالح العامة، وموجبٌ لتغيير حال المجتمع إلى الأفضل، فهو بركة في هذه الدنيا ورصيد للآخرة، وإنّ الله سبحانه يحبّ المجتمع المتكافل المتآزر الذي يهتم المرء فيه بهموم إخوانه وبني نوعه ويحبّ لهم من الخير مثل ما يحبّ لنفسه.

وقد قال عزّ من قائل: ﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ

تلاش برای نیکوکاری و کمک رسانی به مردم

۶- تلاش برای نیکوکاری و کمک رسانی به مردم به ویژه به یتیمان و بیوه زنان و بینوایان و پرداختن به کارهای عام المنفعه این کار موجب رشد ایمان و تهذیب نفس می شود و زکات نعمت ها و خیراتی است که به انسان داده شده است، و نهادینه کردن فضیلت و همیاری در کارهای نیک و پرهیزکاری، و انجام بی سروصدای امر به معروف و نهی از منکر و کمک رسانی به مسئولان برای حفظ نظام همگانی و رعایت منافع عمومی را در خود جای دارد و باعث بهبودی وضعیت جامعه می شود؛ بنابراین، برکت این دنیا و ذخیره آخرت خواهد بود.

خداوند سبحان جامعه متحد و هم پیمان را که افراد آن به مشکلات برادران و هم نوعان خود اهمیت می دهند و خوبی هایی را که برای خود بخواهند برای دیگران نیز می خواهند، دوست دارد و فرموده است: ﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ﴾؛ «و اگر مردم شهرها ایمان آورده و تقوا پیشه کرده بودند، هر

نصائح ساحة السيد (دام ظلّه) للشباب المؤمن .....

الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقُوا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ
مِّنَ السَّمَاءِ ﴿١﴾، وقال: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ
حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ﴾ ﴿٢﴾، وقال النبي ﷺ:
(لا يؤمن أحدكم حتى يحب لأخيه ما يحب لنفسه
ويكره لأخيه ما يكره لنفسه)، وقال أيضاً: (من سنَّ
سنة حسنة فله أجرها وأجر من عمل بها).

..... نصیحت های آیت الله سیستانی (دام ظلّه) برای جوانان مومن

آینه برکاتی از آسمان و زمین بر آنها می‌گشودیم»
و فرموده است: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا
بِأَنفُسِهِمْ﴾: «خداوند حال هیچ قومی را تغییر نمی‌دهد
مگر آنان حال خود را تغییر دهند».

پیامبر اکرم (صلی الله علیه وآله) نیز فرمود: «لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ
حَتَّىٰ يَحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يَحِبُّ لِنَفْسِهِ وَ يُكْرَهُ لِأَخِيهِ مَا يُكْرَهُ
لِنَفْسِهِ»؛ «هیچ یک از شما به کمال ایمان نمی‌رسد، مگر
آنچه را که برای خود دوست دارد برای برادر خود نیز
دوست داشته باشد و آنچه را که برای خودش نمی‌پسندد
برای برادر خود نیز نپسندد».

همچنین فرمود: «مَنْ سَنَّ سُنَّةً حَسَنَةً فَلَهُ أَجْرُهَا وَ أَجْرُ
مَنْ عَمِلَ بِهَا»، «هر که سنت نیکی را بنا نهاد، پاداش آن
کار و پاداش کسانی که به آن سنت عمل می‌کنند برای
او است».

أن يحسن كل امرئ ولي شيئاً من شؤون الآخرين أمر ما تولاه

السابعة: أن يحسن كل امرئ ولي شيئاً من شؤون الآخرين أمر ما تولاه، سواء في الأسرة أو في المجتمع، فليحسن الآباء رعاية أولادهم والأزواج رعاية أهاليهم وليتجنبوا العنف والقسوة حتى فيما اقتضى الموقف الحزم رعايةً للحكمة وحفاظاً على الأسرة والمجتمع، فإن أساليب الحزم لا تنحصر بالإيذاء الجسدي أو الألفاظ النابية بل هناك أدوات ومناهج تربوية أخرى يجدها من بحث عنها وشاور أهل الخبرة والحكمة بشأنها، بل الأساليب القاسية كثيراً ما تؤدي إلى عكس المطلوب بتجذّر الحالة التي يراد علاجها وانكسار الشخص الذي يُراد إصلاحه، ولا خير في حزمٍ يقتضي ظلماً، ولا في علاجٍ خطأً بخطيئة.

هر کس مسئول انجام امور دیگران میشود بایستی آن را به نحو احسن انجام دهد

۷- کسانی که کاری از امور دیگران را بر عهده دارند، مسئولیت خود را، چه در خانواده و چه در جامعه، به درستی انجام دهند؛ بنابراین، پدران سرپرستی فرزندان را و شوهران سرپرستی همسرانشان را به خوبی عهده‌دار شوند، و با رعایت حکمت و به منظور پاسداری از حریم خانواده و جامعه، از خشونت و سنگدلی، حتی در مواردی که قاطعیت لازم است، پرهیز کنند؛ زیرا روش‌های قاطعانه، منحصر به آزار بدنی و به کار بردن الفاظ رکیک نیست، بلکه ابزار و شیوه‌های تربیتی دیگری نیز وجود دارد که اگر کسی در پی آن باشد و با اهل خبره و حکمت مشورت کند، به آن‌ها دسترسی خواهد داشت. وانگهی، روش‌های خشونت‌آمیز در بسیاری از موارد نتیجه معکوس دارد و موجب ریشه‌دار شدن امری که نظر به بهبود آن است و سرافکندگی شخصیت کسی که قصد اصلاح وی در میان است، می‌گردد. قاطعیت چنانچه سبب ظلم شود و اصلاح خطا اگر خود موجب خطای دیگری باشد، هیچ خیری ندارد.

نصيحة إلى أولياء الأمور بالنصح وعدم الخيانة

ومن وليّ امرأ من أمور المجتمع فليهتمّ به وليكن ناصحاً لهم فيه ولا يخونهم فيما يغيب عنهم من واجباته، فإنّ الله سبحانه متولّ لأموارهم وأمره جميعاً و سوف يسأله يوم القيامة سؤالاً حثيثاً، فلا ينفقن أموال الناس في غير حلّها، ولا يقررن قراراً في غير جهة النصح لهم، ولا يستغلنّ موقعه لتكوين فئة وحزب يتستّر بعضهم على بعضٍ ويتبادلون المنافع المحظورة والأموال المشبوهة، ويزيجون الآخرين عن مواضع يستحقونها أو يمنعون عنهم خدمات يستوجبونها، وليكن عمله لجميع الناس على وجه واحد فلا يجعله سبيلاً للمجازاة على حقوق خاصّة عليه لقرابة أو إحسان أو غير ذلك، فإنّ وفاء الحقوق الخاصّة بالحق العام جور وفساد، فإن ساغ لك ترجيح أحد فعليك بترجيح الضعيف الذي لا حيلة له ولا

مشاوره به والدین و توصیه به پرهیز از خیانت به یکدیگر

کسی هم که عهده دار یکی از مسئولیت های جامعه است، باید به کار خویش اهتمام ورزد و در آن خیرخواه مردم باشد و در انجام وظایفی که از دید آن ها پنهان است خیانت نکند، که خداوند متعال بر همه کارهای او و مردم ولایت دارد و در روز قیامت او را پیوسته بازخواست خواهد نمود؛ پس باید مراقب باشد که اموال مردم را به مصرف نامشروع نرساند و تصمیمی برخلاف خیر و مصلحت آنان نگیرد و با سوءاستفاده از موقعیت خود، گروه و حزبی تشکیل ندهد تا تخلفات یکدیگر را مخفی کنند، به تقسیم منافع نامشروع و اموال شبهه ناک میان یکدیگر بپردازند و دیگران را از مناصبی که شایستگی آن را دارند کنار بزنند یا از دریافت خدماتی که سزاوار آن هستند باز دارند؛ بلکه باید کارهایش برای همگان یکسان باشد و نباید مقام خویش را ابزاری برای ادای حقوقی مانند حق خویشاوندی یا جبران نیکی های دیگران و دیگر حقوقی که بر گردن شخص او است قرار دهد؛ زیرا ایفای این

نصائح سماحة السيد (دام ظلّه) للشباب المؤمن.....
جهة وراءه ولا معين له على أخذ حقه إلا الله سبحانه.
ولا يستظهرنّ أحد في توجيه عمله بدين أو مذهب،
فإنّ الدين والمذاهب الحقّة قائمة على المبادئ الحقّة
من رعاية العدل والإحسان والأمانة وغيرها، وقد
قال الله سبحانه: ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا
مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾، وقال
الإمام عليه السلام: (إني سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله يقول في غير
موطن: لن تُقدّس أمةٌ لا يُؤخذُ للضعيفِ فيها حقه
من القويِّ غير متّعج). فمن بنى على غير ذلك فقد
زين لنفسه الأماني الزائفة والآمال الكاذبة، وأحقّ
الناس بأئمة العدل كالنبي صلى الله عليه وآله، والإمام علي عليه السلام،
والحسين الشهيد عليه السلام أعملهم بأقوالهم وأتبعهم
لسيرتهم، وليلتزم المتوليّ لأمر الناس بمطالعة
رسالة الإمام علي عليه السلام لملك الأشتر عندما بعثه إلى
مصر، فإنّها وصف جامع لمبادئ العدل وأداء الأمانة

..... نصیحت های آیت الله سیستانی (دام ظلّه) برای جوانان مومن

حقوق شخصی از رهگذر حقوق عمومی، ظلم و تباهی است؛ بنابراین، اگر برای شما شرایطی پیش آمد که کسی را انتخاب کنید، سراغ کسی بروید که از قدرت بی بهره است، مقامی پشت سر او نیست و جز خداوند سبحان هیچ یآوری برای گرفتن حق خویش ندارد.

احدی از شما دین یا مذهب را ابزاری برای توجیه کارهای خود قرار ندهد؛ زیرا دین و مذاهب حقه بر اصول راستینی همچون رعایت عدل و احسان و امانت داری و اموری از این قبیل بنیان نهاده شده است. خداوند سبحان می فرماید: ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾. «ما پیامبران خود را با دلایل آشکار فرستادیم و به همراه آنها کتاب و میزان نازل کردیم تا مردم به عدالت رفتار کنند».

امیرالمؤمنین (علیه السلام) می فرماید: «إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يَقُولُ فِي غَيْرِ مَوْطِنٍ: لَنْ تُقَدَّسَ أُمَّةٌ لَا يُؤْخَذُ لِلضَّعِيفِ فِيهَا حَقُّهُ مِنَ الْقَوِيِّ غَيْرِ مُتَمَتِّعٍ»؛ «من بارها از پیامبر خدا (صلی الله علیه وآله) شنیدم که می فرمود: ملتی که در آن حق ضعیف از قوی، بدون ترس و واهمه گرفته نشود، به تقدس نخواهد رسید»

نصائح ساحة السيد (دام ظلّه) للشباب المؤمن.....

وهو نافعٌ للولادة ومن دونهم كلُّ بحسب ما يناسب
حاله، وكلّما كان ما تولاه المرء أوسع كان ذلك له
ألزم وأكثر.

..... نصیحت های آیت الله سیستانی (دام ظلّه) برای جوانان مومن

و هر که مبنای خود را بر چیزی جز این قرار دهد، در حقیقت خویشتن را با آرزوهای پوچ و امیدهای دروغین فریب داده است. نزدیک ترین مردم به پیروی از پیشوایان عدالت مانند پیامبر (صلی الله علیه و آله) و امام علی (علیه السلام) و امام حسین شهید (علیه السلام) کسانی هستند که بیش از دیگران به سخنان آنها عمل کرده و از سیره آنها پیروی می کنند.

کسی که عهده دار امور مردم است باید به خواندن نامه امام علی (علیه السلام) به مالک اشتر هنگام اعزام او به مصر پایبند باشد؛ زیرا این نامه توصیفی فراگیر از اصول عدالت و امانت داری است و به تناسب وضعیت افراد، برای همگان، خواه مسئولان و خواه کسانی که رتبه پایین تری دارند، مفید است. هر چه مسئولیت کسی گسترده تر باشد توجه به دستورالعمل های این نامه برایش لازم تر و ضروری تر است.

أن يتحلّى المرء بروح التعلّم

وهمّ الازدياد من الحكمة والمعرفة

الثامنة: أن يتحلّى المرء بروح التعلّم وهمّ الازدياد من الحكمة والمعرفة في جميع مراحل حياته ومختلف أحواله، فيتأمل أفعاله وسجاياه وآثارها وينظر في الحوادث التي تدور حوله ونتائجها، حتى يزداد في كلّ يوم معرفة وتجربة وفضلاً، فإنّ هذه الحياة مدرسة متعدّدة أبعادها، عميقة أغوارها، لا يستغني المرء فيها عن التزوّد من العلم والمعرفة والخبرة، ففي كلّ فعل وحدث دلالة وعبرة، وفي كلّ واقعة رسالة ومغزى، تفصح لمن تأملها عما ينتمي إليه من الظواهر والسنن، وتُمثّل ما يناسبها من العظات والعبر، فلا يستغني المرء فيها عن التزوّد من العلم والمعرفة والخبرة حتّى يلقي الله سبحانه، وكلّما كان المرء أكثر تبصّراً أغناه ذلك

آراسته شدن به روحیه علم آموزی و تلاش برای افزایش حکمت و معرفت در همه مراحل و احوال زندگی

۸- آراسته شدن به روحیه علم آموزی و تلاش برای افزایش حکمت و معرفت در همه مراحل و احوال زندگی: آدمی باید کارها و خصلت های خود و پیامدهای آن را بسنجد و به رویدادهای پیرامون خویش و نتایج آن بنگرد، تا هر روز بر معرفت و تجربه و کمال او افزوده شود؛ چه، زندگی مدرسه ای است با ابعاد گوناگون و بسی ژرف، و در طول زندگی، انسان هیچ گاه از دانش و شناخت و مهارت بی نیاز نیست؛ در هر کار و حادثه اش نشانه و عبرتی نهفته و هر رخدادش دربردارنده پیغام و نکته ای است که هر کس در آن اندیشه کند، سرچشمه آن را در سنت های الهی خواهد یافت و نمونه هایی از موعظه ها و پندها را خواهد دید؛ این گونه است که انسان، تا آن گاه که به ملاقات خدای سبحان برود، هرگز از دانش و شناخت و مهارت بی نیاز نمی شود و هر چه بینش بیشتری داشته باشد، در راه شناخت حقایق، به آزمون و خطای کمتری نیاز دارد. خداوند متعال می فرماید:

﴿وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا﴾. «و کسی

نصائح سماحة السيد (دام ظلّه) للشباب المؤمن.....
في معرفة الحقائق عن مزيد من التجارب والأخطاء.
وقد قال تعالى: ﴿وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا﴾، وقال لنبيه ﷺ: ﴿وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾.

الأنس بكتب ثلاثة يتزود منها

وينبغي للمرء أن يأنس بكتبٍ ثلاثة يتزود منها بالتأمل والتفكير:

أولها وأولها: القرآن الكريم فهو آخر رسالة من الله سبحانه إلى خلقه وقد أرسلها إليهم ليثير دفائن العقول ويفجر من خلالها ينابيع الحكمة، ويلين بها قساوة القلوب، وقد بيّن فيها الحوادث ضرباً للأمثال، فعلى المرء أن لا يترك تلاوة هذا الكتاب على نفسه، يُشعرها أنه يستمع إلى خطاب الله سبحانه له، فإنّه تعالى أنزل كتابه رسالة منه إلى جميع العالمين.

وثانيها: نهج البلاغة فإنّه على العموم تبين

..... نصیحت های آیت الله سیستانی (دام ظلّه) برای جوانان مومن

که به او حکمت داده شود، از خیر زیادی بهره مند شده است» و به پیامبر خود (صلی الله علیه و آله) فرمود: ﴿وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾. «بگو: ای پروردگارم، دانش مرا افزون کن».

سه کتاب انتخاب نموده و از خواندن آنها لذت برده و بر دانش خود بیفزایید

و سزاوار است انسان با سه کتاب زیر انس داشته باشد و با تأمل و تفکر، از آنها توشه بگیرد:

نخستین و برترین کتاب، قرآن کریم آخرین پیام خداوند سبحان به آفریدگان است که آن را نازل فرموده تا گنجینه های عقل و خرد را برانگیزد و چشمه های حکمت و دانایی را بجوشاند و با آن سختی دلها را نرم کند، و از باب نمونه، در آن رخدادهایی را بیان فرموده است، پس انسان باید خود را از تلاوت این کتاب محروم نکند و هنگام تلاوت، این احساس را داشته باشد که گوش به خطاب خداوند سبحان سپرده؛ زیرا خداوند کتاب خود را، به عنوان پیامی برای همه جهانیان نازل کرده است.

دومین کتاب نهج البلاغه است، که عموماً همان مضامین و نکات قرآن را با شیوه ای رسا و به گونه ای بیان می کند

نصائح سماحة السيد (دام ظلّه) للشباب المؤمن .....

لمضامين القرآن وإشاراته بأسلوب بليغ يُحفّز في المرء روح التأمل والتفكير والاتّعاظ والحكمة. فلا ينبغي للمرء أن يترك مطالعته كلّما وجد فراغاً أو فرصة، وليشعر نفسه بأنّه ممّن يخطب فيهم الإمام عليه السلام كما يتمنّاه، وليهتمّ برسالته عليه السلام إلى ابنه الحسن عليه السلام فإنّها جاءت لمثل هذه الغاية.

وثالثها: الصحيفة السجّادية فإنّها تتضمّن أدعية بليغة تستمدّ مضامينها من القرآن الكريم وفيها تعليم لما ينبغي أن يكون عليه الإنسان من توجّهات وهو اجس ورؤى وطموح، وبيان لكيفيّة محاسبته لنفسه ونقده لها ومكاشفتها بخباياها وأسرارها، ولا سيّما دعاء مكارم الأخلاق منها.

الخاتمة: في ضرورة الأخذ بها أو السعي إليها

فهذه ثمان وصايا هي أصول الاستقامة في الحياة

..... نصیحت های آیت الله سیستانی (دام ظلّه) برای جوانان مومن

که روحیه تدبیر و تفکر و پندپذیری و حکمت طلبی در آدمی زنده می شود؛ پس انسان هرگاه فرصت و فراغتی به دست می آورد شایسته نیست که از خواندن آن کوتاهی کند، و در هنگام مطالعه آن کتاب باید این احساس را داشته باشد که آرزوهایش برآورده شده و پای خطبه های امام (علیه السلام) نشسته است و باید به نامه حضرت (علیه السلام) به فرزندش امام حسن مجتبی (علیه السلام) که از قضا برای همین منظور بیان شده است، توجه بیشتری داشته باشد.

سومین کتاب، صحیفه سجادیه است؛ مجموعه ای شامل دعاهایی بلیغ برگرفته از قرآن کریم که در آن درس هایی برای رویکردها، دغدغه ها، دیدگاه ها و آرمان های انسان، و تبیین راه های محاسبه نفس و به نقد کشیدن آن و کشف زوایای پنهان و رمز و راز نفس آدمی است؛ و در این میان، دعای مکارم الاخلاق و ویژگی برجسته ای دارد.

نتیجه گیری: نیاز به معرفی می شود و دنبال

این هشت توصیه، که چیزی جز چند تذکر نیست، پایه ها

..... نصائح سماحة السيد (دام ظلّه) للشباب المؤمن

وأركانها ، وهي تذكرة ليس إلاّ، إذ يجد المرء عليها نور الحق وضياء الحقيقة وصفاء الفطرة وشواهد العقل وتجارب الحياة قد نبّهت عليها الرسائل الإلهية ومواعظ المتبصّرين، فينبغي لكلّ امرئ أن يأخذ بها أو يسعى إليها ولا سيّما الشباب الذين هم في عنفوان طاقتهم وقدراتهم الجسدية والنفسية والتي هي رأس مال الإنسان في الحياة، فإن فاتهم بعضها أو المرتبة العالية منها فليعلموا أنّ أخذ القليل خيرٌ من ترك الكثير، وإدراك البعض خير من فوات الكل، وقد قال سبحانه: ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ * وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾.

أسأل الله أن يوفقكم لما يفضي بكم إلى السعادة والسداد في الآخرة والأولى فإنّه وليّ التوفيق.

٢٨ / ربيع الأول / ١٤٣٧ هـ

..... نصیحت های آیت الله سیستانی (دام ظلّه) برای جوانان مومن

و ارکان راه درست زندگانی است؛ زیرا انسان در پرتو همین یادآوری‌ها است که نور حق و روشنای حقیقت و زلالی فطرت و گواهی‌های عقل و تجربه‌های زندگی را درمی‌یابد؛ پیام‌های الهی و موعظه‌های اهل بصیرت نیز به همین امر شهادت داده‌اند؛ بنابراین برای هر انسان، مخصوصاً جوانانی که در اوج توان و نیروی بدنی و روحی خود به سر می‌برند، شایسته است که به این اندرزها عمل کند یا در راه آن‌ها بکوشد؛ اندرزهایی که در حقیقت سرمایه‌های زندگی انسان هستند و اگر بخشی از آن یا رسیدن به مراتب بالای آن را از دست بدهند، باید بدانند که «بهره اندک، بهتر از ترک همه است»، و به دست آوردن بعضی از این امور، بهتر از رها کردن تمام آن است؛ خداوند سبحان می‌فرماید: ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ * وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾؛ «پس هر که به وزن ذره‌ای نیکی کرده باشد آن را می‌بیند * و هر کس به وزن ذره‌ای بدی کرده باشد آن را می‌بیند». از خداوند مسألت دارم شما را به آنچه موجب سعادت و استواری در دنیا و آخرت است موفق دارد؛ فَإِنَّهُ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ.

۲۸ ربیع الاول ۱۴۳۷ هجری قمری